

Jak można bezpłatnie leczyć się w Wielkiej Brytanii?

Polacy pracujący w Wielkiej Brytanii mają prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych na takich samych zasadach jak obywatele angielscy.

Osoba pracująca w Wielkiej Brytanii i zarejestrowana w ramach programu rejestracji pracowników (Workers Registration Scheme) oraz osoby prowadzące tam własną działalność gospodarczą są uprawnione do bezpłatnego korzystania z opieki zdrowotnej. Ponieważ w Anglii obowiązuje budżetowe finansowanie świadczeń zdrowotnych, pracownik nie opłaca odrębnie wydzielonej składki zdrowotnej, a jedynie podatki.

Do lekarza bez opłat

Po przyjeździe do Wielkiej Brytanii w lokalnym ośrodku zdrowia należy złożyć wniosek o rejestrację do konkretnego lekarza. W sytuacji gdy pracownik lub członek jego rodziny musi skorzystać ze świadczeń zdrowotnych, należy lekarzowi (lub w szpitalu) przedstawić dokument potwierdzający rejestrację oraz dokument tożsamości (paszport). Należy pamiętać, że świadczenie zdrowotne będzie bezpłatne, tylko jeżeli skorzysta się ze świadczeń zdrowotnych oferowanych przez publiczne placówki ochrony zdrowia, czyli należące do tzw. narodowej służby zdrowia (National Health Service - NHS), czyli lekarzy rodzinnych (GP), przychodni (NHS Walk-in Center) i szpitali NHS. Na leczenie specjalistyczne i szpitalne potrzebne jest skierowanie, lecz w nagłych przypadkach można zgłaszać się bezpośrednio na oddział ratunkowy szpitala (Accident and Emergency Department).

W sytuacji gdy placówka NHS zażądałaby pokrycia kosztów (lub części) świadczeń w sposób nieuprawniony, to należy zebrać wszystkie rachunki i dowody wpłaty. Następnie z wnioskiem o wyjaśnienie ewentualnych nieprawidłowości należy zwrócić się do tzw. instytucji właściwej, czyli polskiego odpowiednika Ministerstwa Zdrowia (Department of Health). Natomiast osoba, która skorzysta z porady w prywatnym gabinecie lekarskim lub szpitalu, musi liczyć się z tym, że koszt leczenia będzie musiała pokryć z własnej kieszeni. Koszty te nie podlegają refundacji.

W Wielkiej Brytanii należy również rejestrować się do konkretnego dentysty. Większość z nich prowadzi prywatne praktyki i leczenie stomatologiczne jest odpłatne. Pacjent ponosi zryczałtowaną opłatę za badanie oraz 80 proc. kosztów leczenia. Z opłat są jedynie zwolnione kobiety w ciąży i dzieci do 16 roku życia lub 18, jeżeli wciąż się uczą.

Za leki z własnej kieszeni

W Wielkiej Brytanii obowiązuje zasada współpłacenia, jeżeli chodzi o wydawanie leków. Jedynie dzieciom do 16 lat, uczniom do 18 roku życia, kobietom w ciąży i osobom powyżej 60 roku życia leki na receptę są wydawane bezpłatnie. Natomiast pozostałe osoby ponoszą opłatę ryczałtową w wysokości 6,40 funta za każdy przepisany lek.

W sytuacji gdy Polak pracuje i mieszka w Wielkiej Brytanii, a nie jest zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego w Narodowym Funduszu Zdrowia w Polsce, podlega brytyjskiemu prawu w zakresie zabezpieczenia ubezpieczenia zdrowotnego. Jeżeli taka osoba np. planuje krótki pobyt w Polsce, musi wyrobić tzw. europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego (EKUZ).

W przypadku Wielkiej Brytanii formularz wniosku o jej wydanie można pobrać na pocztę (szczegóły na stronie www.ehic.org.uk). EKUZ uprawnia do skorzystania ze świadczeń zdrowotnych niezbędnych podczas pobytu w innym państwie UE, czyli

takich, które muszą być udzielone pacjentowi, tak aby nie musiał on przerywać swojego pobytu.

Dlatego kobiety w ciąży, które specjalnie przyjeżdżają do Polski, żeby urodzić dziecko, muszą liczyć się z tym, że szpital może żądać od nich opłacenia kosztów porodów, mimo że posiadają EKUZ. Wynika to z tego, że jest to tzw. świadczenie planowe.

Aby koszty te pokrył angielski ubezpieczyciel, przed wyjazdem do Polski kobieta musi uzyskać specjalną promesę. Przed wyjazdem należy złożyć do Ministerstwa Zdrowia w Wielkiej Brytanii wniosek o wydanie formularza E 112, czyli na wykonanie świadczenia planowego w innym kraju Unii.

WAŻNE TELEFONY I ADRESY

- **Adresy lekarzy NHZ można uzyskać pod nr NHS Direct - 0845 46 47**
- **Ministerstwo Zdrowia - Department of Health, 79 Whitehall UK-London SW 1A-2NS, tel. 0044 207 210 48 50**
- **Miejsce gdzie w razie wątpliwości związanych z opieką medyczną można uzyskać informacje (tzw. instytucja łącznikowa) - Department for Work and Pensions, The Pension Service, International Pension Centre Tyneview Park NE 98 1BA, Newcastle Upon Tyne UK, tel. 0044 191 2181999**
- **Nr pogotowia - 999 lub 912**